

Pagal tarptautinę viešąją teisę juridinę galią turi tik JT EEK tekstų originalai. Šios taisyklės statusas ir įsigaliojimo data turėtų būti tikrinami pagal paskutinę JT EEK statusą nurodančio dokumento TRANS/WP.29/343 versiją, kurią galima rasti:
<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT/EEK) taisyklė Nr. 122 — Suvienodinti M, N ir O kategorijų transporto priemonių patvirtinimo, atsižvelgiant į šildymo sistemas, techniniai reikalavimai

Įtrauktas visas galiojantis tekstas iki:

taisyklės pradinės redakcijos klaidų ištaisymo Nr. 2, paskelbto 2006 m. gruodžio 13 d. depozitoriumo pranešimu C.N.1156.2006.TREATIES-2;

taisyklės pradinės redakcijos 1 papildymo. Įsigaliojimo data – 2009 m. liepos 22 d.

TURINYS

TAISYKLĖ

1. Taikymo sritis
2. Apibrėžtys. Bendroji informacija
3. Patvirtinimo paraiška
4. Patvirtinimas
5. I dalis. Transporto priemonės tipo patvirtinimas atsižvelgiant į šildymo sistemą
6. II dalis. Šildymo sistemos patvirtinimas atsižvelgiant į eksploataavimo saugą
7. Transporto priemonės arba sudedamosios dalies tipo patvirtinimo pakeitimas ir tipo išplėtimo patvirtinimas
8. Gamybos atitiktis
9. Baudos už gamybos neatitiktį
10. Visiškas gamybos nutraukimas
11. Patvirtinimo bandymus atliekančių technikos tarnybų ir administracijos padalinių pavadinimai ir adresai

PRIEDAI

- 1 priedas. — Informaciniai dokumentai ir pranešimo blankai
- 2 priedas. — Patvirtinimo ženklų išdėstymas
- 3 priedas. — Šildymo sistemoms, naudojančioms šilumos likutį, taikomi reikalavimai. ORAS
- 4 priedas. — Oro kokybės bandymo tvarka
- 5 priedas. — Temperatūros matavimo tvarka
- 6 priedas. — Degimo krosnelių išmetamų medžiagų bandymo tvarka
- 7 priedas. — Degimo krosnelėms taikomi papildomi reikalavimai
- 8 priedas. — Suskystintųjų naftos dujų (SND) degimo krosnelių ir SND šildymo sistemų saugos reikalavimai
- 9 priedas. — Tam tikroms transporto priemonėms taikomos papildomos nuostatos, kaip apibrėžta ADR

1. TAIKYMO SRITIS
- 1.1. Ši taisyklė taikoma visoms M, N ir O ⁽¹⁾ kategorijų transporto priemonėms, kuriose sumontuota šildymo sistema.

Tipo patvirtinimas suteikiamas pagal:
  - 1.2. I dalis. Transporto priemonės tipo patvirtinimas atsižvelgiant į šildymo sistemą;
  - 1.3. II dalis. Šildymo sistemos patvirtinimas atsižvelgiant į eksploataavimo saugą.
2. APIBRĖŽTYS. BENDROJI INFORMACIJA
Šioje taisyklėje:
  - 2.1. Transporto priemonė – M, N arba O ⁽¹⁾ kategorijos transporto priemonė, kurioje sumontuota šildymo sistema.
  - 2.2. Gamintojas – asmuo arba įstaiga, atsakinga patvirtinimą suteikiančiai institucijai už visus tipo patvirtinimo procedūros reikalus ir gamybos atitikties užtikrinimą. Asmuo arba įstaiga nebūtinai turi tiesiogiai dalyvauti visuose transporto priemonės arba sudedamosios dalies, kurios tipo patvirtinimo procedūra atliekama, gamybos etapuose.
  - 2.3. Transporto priemonės vidus – keleiviams ir (arba) kroviniui skirtos uždaros transporto priemonės erdvės.
  - 2.4. Salono šildymo sistema – bet kokio tipo įtaisas temperatūrai salone didinti.
  - 2.5. Krovinio skyriaus šildymo sistema – bet kokio tipo įtaisas temperatūrai krovinio skyriuje didinti.
  - 2.6. Krovinio skyrius – kroviniams skirta transporto priemonės vidinė erdvė.
  - 2.7. Salonas – vairuotojui ir keleiviams skirta transporto priemonės vidinė erdvė.
  - 2.8. Dujinis kuras – normalios temperatūros ir slėgio (288,2 K ir 101,33 kPa) sąlygomis dujų pavidalo kuras, kaip antai suskystintosios naftos dujos (SND) ir suslėgtosios gamtinės dujos (SGD).
  - 2.9. Perkaitimas – dėl degimo krosnelės šildomo oro įleidimo angos visiško užsikimšimo susidariusi būseną.
3. PATVIRTINIMO PARAIŠKA
  - 3.1. TRANSPORTO PRIEMONĖS TIPO PATVIRTINIMO, ATSIŽVELGIANT Į ŠILDYMO SISTEMĄ, PARAIŠKA
    - 3.1.1. Transporto priemonės tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į šildymo sistemą, paraišką teikia transporto priemonės gamintojas arba jo tinkamai įgaliotas atstovas.

⁽¹⁾ Kaip apibrėžta Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 7 priede (dokumentas TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2 su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais dokumentu Amend. 4).

- 3.1.2. Paraiška teikiama kartu su toliau nurodytais dokumentais (trimis egzemplioriais) ir šia informacija:
- 3.1.2.1. išsamus transporto priemonės tipo aprašas, atsižvelgiant į konstrukciją, matmenis, konfigūraciją ir sudedamąsias medžiagas;
- 3.1.2.2. šildymo sistemos ir jos bendro išdėstymo brėžiniai.
- 3.1.3. Informacinio dokumento pavyzdys pateikiamas 1 priedo 1 dalies 1 priedėlyje.
- 3.1.4. Tvirtintiną tipą atitinkanti transporto priemonė turi būti pateikta už tipo patvirtinimo bandymus atsakingai technikos tarnybai.
- 3.1.5. Jeigu tvirtintinoje transporto priemonėje įrengiama krosnelė, kuriai suteiktas EEK tipo patvirtinimas, tipo patvirtinimo numeris ir gamintojo naudojami šio tipo krosnelės tipo žymenys nurodomi transporto priemonės tipo patvirtinimo paraiškoje.
- 3.1.6. Jeigu tvirtintinoje transporto priemonėje įrengta krosnelė, kuriai nesuteiktas EEK tipo patvirtinimas, vienas tvirtintiną tipą atitinkantis bandinys pateikiamas technikos tarnybai.
- 3.2. KROSNELĖS TIPO PATVIRTINIMO PARAIŠKA
- 3.2.1. Krosnelės, kaip sudedamosios dalies, tipo patvirtinimo paraišką teikia šildymo sistemos gamintojas.
- 3.2.2. Paraiška teikiama kartu su toliau nurodytais dokumentais (trimis egzemplioriais) ir šia informacija:
- 3.2.2.1. išsamus šildymo sistemos tipo aprašas, atsižvelgiant į konstrukciją, matmenis, konfigūraciją ir sudedamąsias medžiagas;
- 3.2.2.2. šildymo sistemos ir jos bendro išdėstymo brėžinys.
- 3.2.3. Informacinio dokumento pavyzdys pateikiamas 1 priedo 1 dalies 2 priedėlyje.
- 3.2.4. Vienas tvirtintiną tipą atitinkantis krosnelės bandinys pateikiamas technikos tarnybai.
- 3.2.5. Bandinys aiškiai pažymimas nenutrinkamu pareiškėjo prekės pavadinimu ar ženklu ir tipo žymeniu.
4. PATVIRTINIMAS
- 4.1. Tipo patvirtinimas suteikiamas, jeigu pagal šią taisyklę tvirtinti pateiktas transporto priemonės tipas atitinka atitinkamoje (–se) šios taisyklės dalyje (–se) pateiktus reikalavimus.
- 4.2. Suteikiamas kiekvieno patvirtinto tipo patvirtinimo numeris. Jo pirmieji du skaitmenys (šiuo metu taisyklės pradinė redakcija žymima 00) žymi pakeitimų, į kuriuos įtraukti suteikiant patvirtinimą padaryti naujaisi ir svarbiausi taisyklės techniniai pakeitimai, seriją. Ta pati Susitariančioji Šalis negali suteikti to paties numerio šioje taisyklėje nurodytai kito tipo transporto priemonei ar šildymo sistemai.
- 4.3. Atitinkamą šios taisyklės 1 priedo 2 dalyje pateikto blanko pavyzdį atitinkantis pranešimas apie tipo patvirtinimą arba tipo išplėtimo patvirtinimą pagal šią taisyklę perduodamas šią taisyklę taikančioms Susitariančiosioms Šalims.

- 4.4. Patvirtinimo blanke nurodytoje lengvai pasiekiamoje kiekvienos transporto priemonės, atitinkančios pagal šią taisyklę patvirtintą transporto priemonių tipą, ir kiekvienos atskirai pateiktos sudedamosios dalies, atitinkančios pagal šią taisyklę patvirtintą tipą, vietoje pritvirtinamas gerai matomas apskritimas aplink E raidę, po kurios nurodomas tipo patvirtinimą suteikusių šalių skiriamasis numeris. ⁽¹⁾
- 4.5. Jeigu suteiktas sudedamosios dalies tipo patvirtinimas, nurodomas šios taisyklės numeris, po kurio rašoma R raidė, brūkšnis ir 4.2 punkte nurodytas patvirtinimo numeris.
- 4.6. Jeigu transporto priemonė atitinka pagal vieną ar daugiau kitų prie susitarimo pridėtų taisyklių patvirtinto tipo transporto priemonę, patvirtinimą suteikusioje šalyje pagal šią taisyklę 4.2 punkte nurodyto simbolio nereikia kartoti; tokiu atveju taisyklė(s), pagal kurią (-ias) patvirtinimas suteiktas pagal šią taisyklę patvirtinimą suteikusioje šalyje, nurodoma (-os) vertikaliai išdėstytose skiltyse dešinėje 4.2 punkte nustatyto simbolio pusėje.
- 4.7. Patvirtinimo ženklas turi būti aiškiai įskaitomas ir nenutrinamas.
- 4.8. Jeigu tai transporto priemonė, patvirtinimo ženklas turi būti pritvirtintas prie gamintojo pritvirtintos transporto priemonės duomenų plokštelės arba ant jos.
- 4.9. Šios taisyklės 2 priede pateikiami patvirtinimo ženklų išdėstymo pavyzdžiai.
5. I DALIS. TRANSPORTO PRIEMONĖS PATVIRTINIMAS ATSIŽVELGIANT Į ŠILDYMO SISTEMĄ
- 5.1. Apibrėžtis
- Šios taisyklės I dalyje:
- 5.1.1. *Transporto priemonės tipas, atsižvelgiant į šildymo sistemą* – transporto priemonių, kurios nesiskiria esminėmis savybėmis, kaip antai šildymo sistemos veikimo principas (-ai), tipas.
- 5.2. Techniniai reikalavimai
- 5.2.1. Kiekvienos transporto priemonės salone įrengiama šildymo sistema. Jeigu transporto priemonės krovinio skyriuje įrengiama šildymo sistema, ji turi atitikti šios taisyklės reikalavimus.
- 5.2.2. Transporto priemonės, kurios tipas turi būti patvirtintas, šildymo sistema turi atitikti šios taisyklės II dalies reikalavimus.
- 5.3. Degimo krosnelės įrengimo transporto priemonėse reikalavimai
- 5.3.1. Taikymo sritis
- 5.3.1.1. Laikantis 5.3.1.2 punkto nuostatų, degimo krosnelės įrengiamos vadovaujantis 5.3 punkto reikalavimais.

⁽¹⁾ 1 – Vokietija, 2 – Prancūzija, 3 – Italija, 4 – Nyderlandai, 5 – Švedija, 6 – Belgija, 7 – Vengrija, 8 – Čekija, 9 – Ispanija, 10 – Serbija ir Juodkalnija, 11 – Jungtinė Karalystė, 12 – Austrija, 13 – Liuksemburgas, 14 – Šveicarija, 15 (nenaudojamas), 16 – Norvegija, 17 – Suomija, 18 – Danija, 19 – Rumunija, 20 – Lenkija, 21 – Portugalija, 22 – Rusijos Federacija, 23 – Graikija, 24 – Airija, 25 – Kroatija, 26 – Slovėnija, 27 – Slovakija, 28 – Baltarusija, 29 – Estija, 30 (nenaudojamas), 31 – Bosnija ir Hercegovina, 32 – Latvija, 33 (nenaudojamas), 34 – Bulgarija, 35 (nenaudojamas), 36 – Lietuva, 37 – Turkija, 38 (nenaudojamas), 39 – Azerbaidžanas, 40 – Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, 41 (nenaudojamas), 42 – Europos bendrija (patvirtinimus teikia jos valstybės narės naudodamos atitinkamus EEK simbolius), 43 – Japonija, 44 (nenaudojamas), 45 – Australija, 46 – Ukraina, 47 – Pietų Afrikos Respublika, 48 – Naujoji Zelandija, 49 – Kipras, 50 – Malta ir 51 – Korėjos Respublika. Tolesni numeriai kitoms šalims skiriami chronologine tvarka, kuria jos ratifikavo arba prisijungė prie Susitarimo dėl suvienodintų techninių nuostatų priėmimo ratinėms transporto priemonėms, įrangai ir dalims, kurios gali būti montuojamos ir (arba) naudojamos ratinėse transporto priemonėse, ir pagal tas nuostatas suteiktų patvirtinimų abipusio pripažinimo sąlygų; apie paskirtus numerius susitariančiosios šalims praneša Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius.

- 5.3.1.2. O kategorijos transporto priemonės, kuriose įrengtos skystojo kuro krosnelės, laikomos atitinkančiomis 5.3 punkto reikalavimus.
- 5.3.2. Degimo krosnelės išdėstymas
- 5.3.2.1. Kėbulo dalys ir visos kitos sudedamosios dalys prie krosnelės turi būti apsaugotos nuo per didelės šilumos ir galimo kuro ar tepalų užteršimo.
- 5.3.2.2. Degimo krosnelė neturi kelti gaisro pavojaus, net jeigu perkaistų. Šis reikalavimas pripažįstamas įvykdytu, jeigu ją montuojant užtikrinamas tinkamas atstumas iki visų dalių ir tinkamas vėdinimas, naudojant ugniai atsparias medžiagas ar šilumos ekranus.
- 5.3.2.3. Jei tai yra M2 ir M3 kategorijų transporto priemonės, degimo krosnelė negali būti įrengta salone. Tačiau ją galima montuoti sandariame apvalkale, kuris turi atitikti ir 5.3.2.2 punkto sąlygas.
- 5.3.2.4. 7 priedo 4 punkte nurodytas žymuo (arba jo dublikatas) turi būti pritvirtintas taip, kad, sumontavus krosnelę transporto priemonėje, ją būtų galima lengvai perskaityti.
- 5.3.2.5. Reikėtų imtis visų pagrįstų atsargumo priemonių, idant krosnelė būtų išdėstyta taip, kad sužeidimo rizika ir žala asmeniniam turtui būtų kuo mažesnė.
- 5.3.3. Kuro tiekimas
- 5.3.3.1. Kuro pripildymo įtaisas negali būti įrengtas salone ir turi būti patikimai uždengtas uždoriu, kad kuras nenutekėtų.
- 5.3.3.2. Jeigu tai skystojo kuro krosnelės, kurių tiekimo sistema įrengta atskirai nuo transporto priemonės, kuro tipas ir pripildymo įtaiso vieta turi būti aiškiai paženklinti.
- 5.3.3.3. Prie kuro pripildymo angos turi būti pritvirtintas pranešimas, kad, prieš užpildant krosnelę kuru, ji turi būti išjungta. Be to, į gamintojo naudojimo instrukcijas turi būti įtraukti tinkami patarimai.
- 5.3.4. Išmetimo sistema
- 5.3.4.1. Išmetimo anga turi būti įrengta taip, kad pro ventiliatorius, šildomo oro įleidimo angas ar atidarymus langus išmetamos medžiagos nepatektų į transporto priemonę.
- 5.3.5. Degimo kameros oro įleidimo anga
- 5.3.5.1. Į krosnelės degimo kamerą oras neturi būti įtraukiamas iš transporto priemonės salono.
- 5.3.5.2. Oro įleidimo anga turi būti taip įrengta ar apsaugota, kad jos nebūtų galima užkimšti šiukšlėmis ar uždengti bagažu.
- 5.3.6. Šildomo oro įleidimo anga
- 5.3.6.1. Tiekiamas šildomas oras gali būti šviežias arba recirkuliuojamas; jis turi būti įtrauktas iš švarios zonos, kurios negali užteršti eigos variklio, degimo krosnelės ar kurio nors kito transporto priemonės įtaiso išmetami dūmai.
- 5.3.6.2. Įleidimo ortakis turi būti apsaugotas tinkleliu ar kitomis tinkamomis priemonėmis.

- 5.3.7. Šildomo oro išleidimo anga
- 5.3.7.1. Bet koks ortakis karštam orui pro transporto priemonę nukreipti turi būti įrengtas ar apsaugotas taip, kad jį palietus nebūtų galima susižeisti ar padaryti žalos.
- 5.3.7.2. Oro išleidimo anga turi būti įrengta ar apsaugota taip, kad jos nebūtų galima užkimšti šiukšlėmis ar uždengti bagažu.
- 5.3.8. Automatinis šildymo sistemos valdymo įtaisas
- 5.3.8.1. Šildymo sistema turi išsijungti automatiškai, kuro tiekimas turi būti sustabdytas per penkias sekundes nuo transporto priemonės variklio išjungimo. Jeigu rankinis įtaisas jau yra įjungtas, šildymo sistema gali ir toliau veikti.
6. II DALIS. ŠILDYMO SISTEMOS PATVIRTINIMAS ATSIŽVELGIANT Į EKSPLOATAVIMO SAUGĄ
- 6.1. Apibrėžtys
- Šios taisyklės II dalyje:
- 6.1.1. *Šildymo sistema* – bet kokio tipo įtaisas temperatūrai transporto priemonės viduje, taip pat ir krovinio skyriuje didinti.
- 6.1.2. *Degimo krosnelė* – skystąjį ar dujinį kurą, o ne transporto priemonės eigos variklio šilumos likutį tiesiogiai naudojantis įtaisas.
- 6.1.3. *Degimo krosnelės tipas* – įtaisų, kurie nesiskiria toliau nurodytomis esminėmis savybėmis, tipas:
- kuro tipu (pvz., skystasis kuras ar dujinis kuras),
  - šilumnešiu (pvz., oras ar vanduo),
  - vieta transporto priemonėje (pvz., salonas ar krovinio skyrius).
- 6.1.4. *Šildymo sistema, naudojanti šilumos likutį* – bet kokio tipo įtaisas, transporto priemonės vidaus temperatūrai didinti naudojantis transporto priemonės eigos variklio šilumos likutį; šilumnešiu gali būti vanduo, tepalas ar oras.
- 6.2. Techniniai reikalavimai. Bendrieji reikalavimai
- Šildymo sistemoms taikomi reikalavimai:
- į saloną patenkantis šildomas oras neturi būti užterštas labiau už orą prie įleidimo į transporto priemonę angos,
  - transporto priemonei važiuojant keliu, vairuotojams ir keleiviams turi būti neįmanoma prisiliesti prie galinčių nudeginti transporto priemonės detalių ar nudegti įkaitus orui,
  - degimo krosnelių išmetamos medžiagos turi atitikti priimtinas ribines vertes.
- Visų šių reikalavimų bandomosios patikros procedūros nustatytos 4, 5 ir 6 prieduose.

- 6.2.1. Šioje lentelėje nurodyti priedai, kurie taikomi tam tikro tipo šildymo sistemai, įrengtai atitinkamos kategorijos transporto priemonėse:

Šildymo sistema	Transporto priemonės kategorija	4 priedas Oro kokybė	5 priedas Temperatūra	6 priedas Išmetimas	8 priedas SND sauga
Variklio šilumos likutis; vanduo	M				
	N				
	O				
Variklio šilumos likutis; oras (žr. 1 pastabą)	M	Taip	Taip		
	N	Taip	Taip		
	O				
Variklio šilumos likutis; tepalai	M	Taip	Taip		
	N	Taip	Taip		
	O				
Dujiniu kuru kūrenama krosnelė (žr. 2 pastabą)	M	Taip	Taip	Taip	Taip
	N	Taip	Taip	Taip	Taip
	O	Taip	Taip	Taip	Taip
Skystuoju kuru kūrenama krosnelė (žr. 2 pastabą)	M	Taip	Taip	Taip	
	N	Taip	Taip	Taip	
	O	Taip	Taip	Taip	

1 pastaba: šie bandymų reikalavimai netaikomi 3 priedo reikalavimus atitinkančioms šildymo sistemoms.

2 pastaba: ne salone įrengtos degimo krosnelės, kuriose vanduo naudojamas kaip šilumnešis, laikomos atitinkančiomis 4 ir 5 priedų reikalavimus.

- 6.3. Techniniai reikalavimai. Degimo krosnelės

Degimo krosnelėms taikomi papildomi reikalavimai nustatyti 7 priede.

7. TRANSPORTO PRIEMONĖS ARBA SUDEDAMOSIOS DALIES TIPO PATVIRTINIMO PAKEITIMAS IR TIPO IŠPLĖTIMO PATVIRTINIMAS

- 7.1. Apie kiekvieną tipo pakeitimą pranešama tipą patvirtinusioms administracijos padaliniai. Tada padalinys gali:

- 7.1.1. laikyti, kad atlikti pakeitimai greičiausiai neturės pastebimo neigiamo poveikio, ir bet koku atveju transporto priemonė atitinka reikalavimus; arba

- 7.1.2. reikalauti iš technikos tarnybos, atsakingos už bandymus, kitos bandymų ataskaitos.

- 7.2. Apie patvirtinimo suteikimą arba atsisakymą suteikti patvirtinimą, nurodant pakeitimą, 4.3 punkte nustatyta tvarka pranešama šią taisyklę taikančioms Susitariančiosioms Šalims.

- 7.3. Tipo išplėtimo patvirtinimą suteikianti kompetentinga institucija tokiam išplėtimo patvirtinimui suteikia serijos numerį ir apie tai praneša kitoms šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo šalims, naudodama atitinkamai šios taisyklės 1 priedo 2 dalies 1 arba 2 priedėlyje pateikto pavyzdžio pranešimo blanką.

8. GAMYBOS ATITIKTIS
Gamybos atitikties procedūros turi atitikti nustatytąsias susitarimo 2 priedėlyje (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev. 2); jas taikant galioja toliau nurodyti reikalavimai.
    - 8.1. Pagal šią taisyklę patvirtinta transporto priemonė ir sudedamosios dalys turi būti pagamintos taip, kad atitiktų tipą, patvirtintą pagal 5 ir 6 dalyse nustatytus reikalavimus.
    - 8.2. Tipo patvirtinimą suteikusi kompetentinga institucija gali bet kuriuo metu patikrinti kiekvienoje gamybos įmonėje taikomą atitikties kontrolės metodiką. Paprastai šios patikros atliekamos kartą per dvejus metus.
  9. BAUDOS UŽ GAMYBOS NEATITIKTĮ
    - 9.1. Pagal šią taisyklę suteiktas transporto priemonės tipo patvirtinimas gali būti panaikintas, jeigu nesilaikoma 5 ir 6 dalyse nustatytų reikalavimų.
    - 9.2. Jeigu šią taisyklę taikanti Susitariančioji Šalis panaikina anksčiau suteiktą patvirtinimą, apie tai ji nedelsdama praneša kitoms šią taisyklę taikančioms Susitariančiosioms Šalims naudodama šios taisyklės 1 priedo 2 dalies 1 arba 2 priedėlyje pateikto pavyzdžio pranešimo blanką.
  10. VISIŠKAS GAMYBOS NUTRAUKIMAS
Jeigu patvirtinimo turėtojas visiškai nustoja gaminti pagal šią taisyklę patvirtinto tipo transporto priemones arba sudedamąsias dalis, jis turi apie tai pranešti patvirtinimą suteikusiai institucijai. Tokį pranešimą gavusi institucija apie tai praneša kitoms šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo šalims naudodama šios taisyklės 1 priedo 2 dalies 1 arba 2 priedėlyje pateikto pavyzdžio pranešimo blanką.
  11. PATVIRTINIMO BANDYMUS ATLIEKANČIŲ TECHNIKOS TARNYBŲ IR ADMINISTRACIJOS PADALINIŲ PAVADINIMAI IR ADRESAI
Šią taisyklę taikančios Susitariančiosios Šalys praneša Jungtinių Tautų Sekretariatui už patvirtinimo bandymus atsakingų technikos tarnybų ir administracijos padalinių, kurie išduoda patvirtinimo liudijimus ir kuriems turi būti nusiųsti patvirtinimo suteikimo, tipo išplėtimo, atsisakymo suteikti patvirtinimą arba patvirtinimo panaikinimo pranešimai, pavadinimus ir adresus.
-

1 PRIEDAS

1 DALIS

1 priedėlis

INFORMACINIO DOKUMENTO PAVYZDYS

(dėl transporto priemonės tipo, vadovaujantis taisyklės 4.3 punktu, susijusio su šildymo sistemos ir su transporto priemonės EEK tipo patvirtinimu, atsižvelgiant į šildymo sistemą)

Jeigu įrengti šildymo sistemos ar sudedamųjų dalių elektroniniai valdikliai, turi būti pateikti duomenys apie tų valdiklių darbinis parametrus.

0. BENDROJI INFORMACIJA

- 0.1. Gamyklinė markė (gamintojo prekės pavadinimas): .....
- 0.2. Tipas ir bendras (-i) komercinis (-iai) aprašas (-ai): .....
- 0.3. Tipo identifikavimo priemonės, jeigu tipas paženklintas ant transporto priemonės: .....
- 0.4. Minėto ženklo vieta: .....
- 0.5. Transporto priemonės kategorija ⁽¹⁾: .....
- 0.6. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....
- 0.7. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai): .....

1. TRANSPORTO PRIEMONĖS KONSTRUKCIJOS BENDROSIOS CHARAKTERISTIKOS

- 1.1. Tipinės transporto priemonės nuotraukos ir (arba) brėžiniai:
2. VARIKLIS
- 2.1. Gamintojo suteiktas variklio kodas: ..... (kaip paženklinta ant variklio ar kaip nurodyta kitais būdais):
- 2.2. Veikimo principas: priverstinis uždegimas /slėginis uždegimas / keturtaktis / dvitaktis ⁽²⁾
- 2.3. Cilindrų skaičius ir išdėstymas: .....
- 2.4. Didžiausia naudingoji galia: ..... kW, kai ..... min⁻¹ (gamintojo nurodyta vertė)
- 2.5. Aušinimo sistema (skystis / oras) ⁽²⁾
- 2.6. Variklio temperatūros kontrolės mechanizmo vardinis nustatymas: .....
- 2.7. Kompresorius: yra / nėra ⁽²⁾
- 2.7.1. Tipas (-ai): .....
- 2.7.2. Sistemos aprašas (didžiausias pripūtimo slėgis: į turbokompresorių patenkančių išleidimo dujų slėgio reguliatorius, jeigu yra):

3. KĖBULAS

- 3.1. Glaustas transporto priemonės aprašymas atsižvelgiant į šildymo sistemą, jeigu šildymo sistemoje naudojama variklio aušinimo skysčio šiluma: .....
- 3.2. Glaustas transporto priemonės tipo aprašymas atsižvelgiant į šildymą, jeigu aušinimo oras arba variklio išmetamosios dujos naudojamas kaip šilumos šaltinis, įskaitant: .....
- 3.2.1. šildymo sistemos išdėstymo brėžinį, kuriame nurodyta jos padėtis transporto priemonėje: .....
- 3.2.2. šilumos sistemų, šildymui naudojančių išmetamąsias dujas, šilumokaičio arba sudedamųjų dalių, kuriose vyksta šilumos mainai, išdėstymo brėžinį (jei tai yra variklio aušinimo orą šildymui naudojančios šildymo sistemos):

- 3.2.3. Šilumokaičio arba atitinkamų sudedamųjų dalių, kuriose vyksta šilumos mainai, pjūvis, nurodant sienelės storį, naudotas medžiagas ir paviršiaus charakteristikas: .....
- 3.2.4. turi būti nurodyti kitų svarbių šilumos sistemos sudedamųjų dalių, kaip, pavyzdžiui, krosnelės ventiliatorius, techniniai reikalavimai, atsižvelgiant į jų konstravimo metodą ir techninius duomenis: .....
- 3.3. Trumpas transporto priemonės aprašymas atsižvelgiant į degimo šildymo sistemą ir automatinę kontrolę: .....
- 3.3.1. degimo krosnelės, oro įleidimo sistemos, išmetimo sistemos, kuro bako, kuro tiekimo sistemos (įskaitant vožtuvus) ir elektros jungčių išdėstymo brėžinys, kuriame nurodoma jų vieta transporto priemonėje.
- 3.4. Sunaudojama didžiausia elektros galia: .....kW

(¹) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3), 7 priedas (dokumentas TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2 su paskutiniais pakeitimais, padarytais dokumentu Amend.4).

(²) Išbraukti, kas netaikoma.

2 priedėlis

INFORMACINIO DOKUMENTO PAVYZDYS

(dėl šildymo sistemos tipo, vadovaujantis taisyklės 4.3 punktu, susijęs su šildymo sistemos EEK tipo patvirtinimu, atsižvelgiant į eksploataavimo saugą)

Jeigu įrengti šildymo sistemos ar sudedamųjų dalių elektroniniai valdikliai, turi būti pateikti duomenys apie tų valdiklių darbinius parametrus.

1. BENDROJI INFORMACIJA

- 1.1. Gamyklinė markė (gamintojo prekės pavadinimas): .....
- 1.2. Tipas ir bendras (-i) komercinis (-iai) aprašas (-ai): .....
- 1.3. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....
- 1.4. Jei tai yra sudedamosios dalys ir atskiri techniniai mazgai, EEB patvirtinimo ženklo vieta ir ženklinimo metodas: .....
- 1.5. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai): .....

2. DEGIMO KROSNELĖ (JEI YRA)

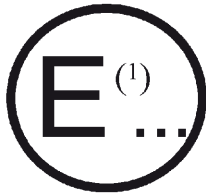
- 2.1. Gamyklinė markė (gamintojo prekės pavadinimas): .....
- 2.2. Tipas ir bendras (-i) komercinis (-iai) aprašas (-ai): .....
- 2.3. Tipas (jei jis nurodytas ant šildymo sistemos) identifikavimo priemonės: .....
- 2.4. Minėto ženklo vieta: .....
- 2.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....
- 2.6. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai): .....
- 2.7. Bandymo slėgis (jeigu degimo krosnelė kūrenama suskystintosiomis naftos dujomis ar pan., dujų slėgis krosnelės dujų įleidimo angoje): .....
- 2.8. Išsamus degimo krosnelės ir visų jos sudedamųjų dalių aprašas, išdėstymo brėžiniai ir montavimo aprašas: .....

2 DALIS

1 priedėlis

(Didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm))

PRANEŠIMAS

Parengė: administracijos pavadinimas:

.....

.....

.....

dėl transporto priemonės tipo ⁽²⁾: PATVIRTINIMO SUTEIKIMO
 IŠPLĖTIMO PATVIRTINIMO
 ATSAKYMŲ SUTEIKTI PATVIRTINIMĄ
 PATVIRTINIMO PANAIKINIMO
 VISIŠKO GAMYBOS NUTRAUKIMO,

remiantis Taisykle Nr. 122

Patvirtinimo Nr. .... Išplėtimo patvirtinimo Nr. ....
 Tipas išplėtimo patvirtinimo motyvas: .....

I SKIRSNIS

BENDROJI INFORMACIJA

- 1.1. Gamyklinė markė (gamintojo prekės pavadinimas): .....
- 1.2. Tipas: .....
- 1.3. Tipo identifikavimo priemonės, jeigu tipas paženklintas ant transporto priemonės/sudedamosios dalies/atskiro techninio mazgo ⁽²⁾ ⁽³⁾: .....
- 1.3.1. Minėto ženklo vieta: .....
- 1.4. Transporto priemonės kategorija ⁽⁴⁾: .....
- 1.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....
- 1.6. EEK patvirtinimo ženklo padėtis: .....
- 1.7. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai): .....

II SKIRSNIS

1. Papildoma informacija (kai taikoma): .....
2. Už bandymus atsakinga technikos tarnyba: .....
3. Bandymų ataskaitos pateikimo data: .....
4. Bandymų ataskaitos numeris: .....
5. Pastabos (jei yra): .....
6. Vieta: .....
7. Data: .....
8. Parašas: .....
9. Pridedamas patvirtinimą suteikiančiai institucijai pateiktų informacinių dokumentų, kuriuos paprašius galima gauti, turinys.
10. Transporto priemonė patvirtinama vadovaujantis 9 priedo (ADR) reikalavimais: taip/ne ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Skiriamasis patvirtinimą suteikusios / tipo išplėtimą patvirtinusios šalies numeris (žr. patvirtinimo nuostatus taisyklėje).

⁽²⁾ Išbraukti, kas netaikoma (kai kuriais atvejais, kai būtinas tik vienas įrašas, nieko nereikia išbraukti).

⁽³⁾ Jei tipas identifikuojamas naudojant ženklus, netinkamus konkrečios transporto priemonės, sudedamosios dalies ar atskiro techninės detalės tipams, kuriems skirtas šis informacinis dokumentas, apibūdinti, tokie ženklai dokumentuose nurodomi simboliu „?“ (pvz., ABC??123??).

⁽⁴⁾ Kaip apibrėžta Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 7 priede (dokumentas TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2 su paskutiniais pakeitimais, padarytais dokumentu Amend. 4).

2 priedėlis

(Didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm))

PRANEŠIMAS

Parengė: administracijos pavadinimas:

.....
 .....
 .....

dėl sudedamosios dalies tipo ⁽²⁾: PATVIRTINIMO SUTEIKIMO
 IŠPLĖTIMO PATVIRTINIMO
 ATSIŠAKYMO SUTEIKTI PATVIRTINIMĄ
 PATVIRTINIMO PANAIKINIMO
 VISIŠKO GAMYBOS NUTRAUKIMO,

remiantis Taisykle Nr. 122

Patvirtinimo Nr. .... Išplėtimo patvirtinimo Nr. ....
 Tipu išplėtimo patvirtinimo motyvas: .....

I SKIRSNIS

BENDROJI INFORMACIJA

- 1.1. Gamyklinė markė (gamintojo prekės pavadinimas): .....
- 1.2. Tipas: .....
- 1.3. Tipo identifikavimo priemonės, jeigu tipas paženklintas ant transporto priemonės ⁽³⁾: .....
- 1.3.1. Minėto ženklo vieta: .....
- 1.4. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....
- 1.5. EEK patvirtinimo ženklo padėtis: .....
- 1.6. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai): .....

II SKIRSNIS

1. Papildoma informacija (kai taikoma): .....
2. Už bandymus atsakinga technikos tarnyba: .....
3. Bandymų ataskaitos pateikimo data: .....
4. Bandymų ataskaitos numeris:.....
5. Pastabos (jei yra): .....
6. 6Vieta: .....
7. Data: .....
8. Parašas: .....
9. Pridedamas patvirtinimą suteikiančiai institucijai pateiktų informacinių dokumentų, kuriuos paprašius galima gauti, turinys.

⁽¹⁾ Skiriamasis patvirtinimą suteikusios/tipo išplėtimą patvirtinusios/atsiakiusios suteikti patvirtinimą/patvirtinimą panaikinusios šalies numeris (žr. patvirtinimo nuostatus taisyklėje).

⁽²⁾ Išbraukti, kas netaikoma (kai kuriais atvejais, kai būtinas tik vienas įrašas, nereikia nieko išbraukti).

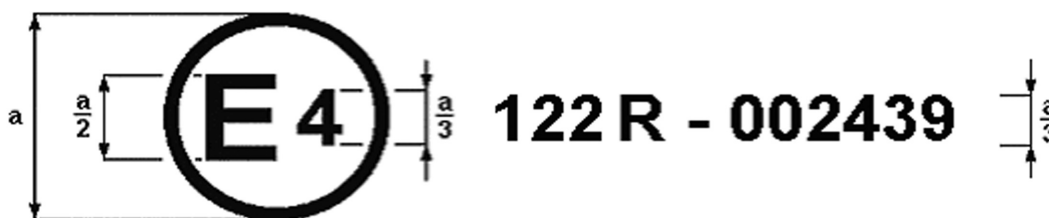
⁽³⁾ Jei tipas identifikuojamas naudojant ženklus, netinkamus konkrečios transporto priemonės, sudedamosios dalies ar atskiros techninės detalės tipams, kuriems skirtas šis informacinis dokumentas, apibūdinti, tokie ženklai dokumentuose nurodomi simboliu „?“ (pvz., ABC??123??).

2 PRIEDAS

PATVIRTINIMO ŽENKLŲ IŠDĖSTYMAS

A PAVYZDYS

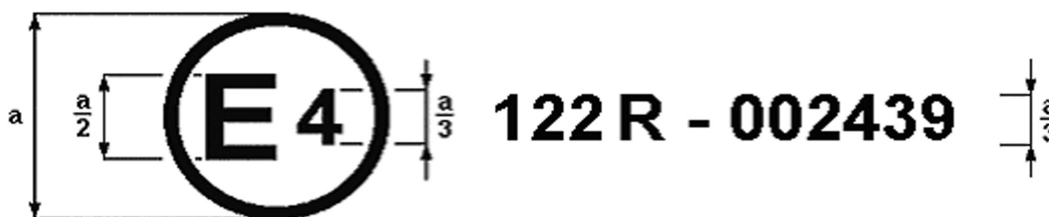
(žr. šios taisyklės 4.5 punktą)

 $a \geq 8 \text{ mm}$

Pateiktas ant šildymo sistemos pritvirtinamas patvirtinimo ženklas rodo, kad atitinkamos sudedamosios dalies tipas yra patvirtintas Nyderlanduose (E 4) pagal Taisyklę Nr. 122 ir suteiktas jo patvirtinimo numeris 002439). Patvirtinimo numeris reiškia, kad patvirtinimas suteiktas vadovaujantis Taisyklės Nr. 122 pradinėje redakcijoje nustatytais reikalavimais.

B PAVYZDYS

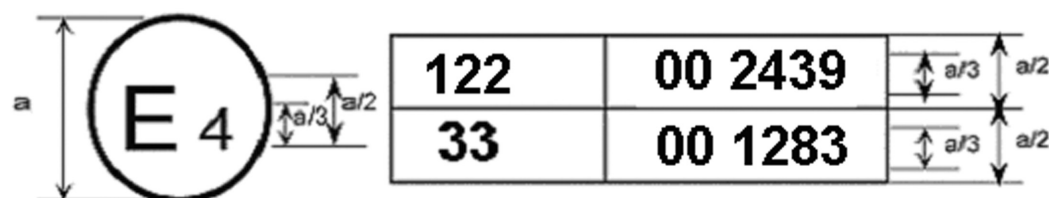
(žr. šios taisyklės 4.4 punktą)

 $a \geq 8 \text{ mm}$

Pateiktas prie transporto priemonės pritvirtinamas patvirtinimo ženklas rodo, kad atitinkamas III klasės transporto priemonių tipas yra patvirtintas Nyderlanduose (E4), atsižvelgiant į šildymo sistemą (-as), remiantis Taisykle Nr. 122. Patvirtinimo numeris 00 reiškia, kad patvirtinimas suteiktas vadovaujantis Taisyklės Nr. 122 pradinėje redakcijoje nustatytais reikalavimais.

C PAVYZDYS

(žr. šios taisyklės 4.6 punktą)

 $a \geq 8 \text{ mm}$

Pateiktas prie transporto priemonės pritvirtinamas patvirtinimo ženklas rodo, kad transporto priemonių tipas yra patvirtintas Nyderlanduose (E4), remiantis taisyklėmis Nr. 122 ir Nr. 33 (*). Skaitmenys 00 reiškia, kad tą dieną, kurią buvo suteikti atitinkami patvirtinimo liudijimai, galiojo abiejų taisyklių pradinės redakcijos.

(*) Antrasis numeris pateiktas tik kaip pavyzdys.

3 PRIEDAS

ŠILDYMO SISTEMOMS, NAUDOJANČIOMS ŠILUMOS LIKUTĮ, TAIKOMI REIKALAVIMAI. ORAS

1. Šios taisyklės 6.2 punkte nurodyti reikalavimai, taikomi šildymo sistemoms, kuriose įrengti šilumokaičiai, kurių pirmine grandine prateka išmetamosios dujos arba užterštas oras, laikomi įvykdytais, jeigu laikomasi šių sąlygų:
2. bet koks ne didesnis kaip 2 barų dujų slėgis šilumokaičio pirminės grandinės sienelėse neturi sukelti dujų nutekėjimo;
3. šilumokaičio pirminės grandinės sienelės neturi būti pagamintos iš nuimamų detalių;
4. šilumokaičio, kuriame vyksta šilumos mainai, sienelė turi būti mažiausiai 2 mm storio, jeigu ji yra pagaminta iš nelegiruotojo plieno;
- 4.1. jeigu naudojamos kitos medžiagos (įskaitant sudėtines arba dengtąsias medžiagas), sienelės storis turi būti toks, kad šilumokaičio naudojimo laikas būtų toks pat, kaip 4 dalyje nurodytu atveju;
- 4.2. jeigu šilumokaičio, kuriame vyksta šilumos mainai, sienelė yra emaliuota, tokia emale padengta sienelė turi būti mažiausiai 1 mm storio, o ši emalė turi būti patvari, sandari ir neakytoji.
5. po šilumokaičiu vamzdyje, kuriuo teka išmetamosios dujos, turi būti mažiausiai 30 mm ilgio atvira ir lengvai pasiekiamą sritis korozijai tirti.
- 5.1. šios srities korozijai tirti sienelė neturi būti storesnė nei išmetamųjų dujų vamzdžiai šilumokaičio viduje, o medžiagos, iš kurių pagaminta minėta sienelė, ir jos paviršiaus savybės turi būti palyginami su medžiagomis, iš kurių pagaminti išmetamųjų dujų vamzdžiai, ir pastarųjų paviršiaus savybėmis;
- 5.2. jeigu šilumokaitis kartu su transporto priemonės duslintuvu sudaro atskirą agregatą, pastarojo įtaiso išorinė sienelė turi būti laikoma 5.1 punkte nurodytus reikalavimus atitinkančia sritimi, kurioje gali atsirasti bet kokia korozija.
6. Jeigu šildymo sistemos, naudojančios šilumos likutį, šildydamos naudoja aušinamąjį variklio orą, šios taisyklės 6.2 punkto sąlygos laikomos įvykdytomis net jeigu šilumokaitis nenaudojamas, su sąlyga, kad laikomasi šių sąlygų:
- 6.1. šildant naudojamas aušinamasis oras susiliečia tik su tais variklio paviršiais, kurie nesudaryti iš nuimamų detalių; ir
- 6.2. aušinamojo oro grandinės sienelių ir šilumai perduoti skirtų paviršių jungtys turi būti nelaidžios dujoms ir tepalui.

Šios sąlygos pripažįstamos įvykdytomis, jeigu, pavyzdžiui:

- kiekvieną uždegimo žvakę dengiantis korpusas nukreipia bet kokias nutekėjusias dujas už šildomo oro grandinės ribų,
- cilindro galvutės ir išmetimo sistemos vamzdžio jungtis įrengta šildomo oro grandinės išorinėje pusėje,
- tarp cilindro galvutės ir cilindro yra dviguba apsauga nuo protėkio, ir bet kokios pro pirmąją jungtį pratekėjusios dujos nukreipiamos už šildomo oro grandinės ribų, apsauga nuo protėkio tarp cilindro galvutės ir paties cilindro išlieka, kai cilindro galvutės veržlės nuo šalčio suplonėja viena trečiąja gamintojo numatyto vardinio sukimo momento, arba
- vieta, kurioje cilindro galvutė yra prijungta prie cilindro, yra už šildančio oro grandinės.

4 PRIEDAS

ORO KOKYBĖS BANDYMO TVARKA

1. Suteikiant transporto priemonės tipo patvirtinimą atliekamas toliau nurodytas bandymas.
  - 1.1. Krosnelė įjungama vienai valandai didžiausia galia ramaus oro sąlygomis (vėjo greitis ≤ 2 m/s), uždarius visus langus ir, jeigu naudojama degimo krosnelė, išjungus eigos variklį. Jeigu, nustatius didžiausią galią, krosnelė po mažiau nei valandos automatiškai išsijungia, matavimus galima atlikti prieš išsijungimą.
  - 1.2. CO kiekis aplinkos ore matuojamas imant mėginius:
    - 1.2.1. transporto priemonės išorėje kuo arčiau šildomo oro išleidimo angos; ir
    - 1.2.2. transporto priemonės viduje mažesniu kaip 1 m atstumu nuo šildomo oro išleidimo angos.
  - 1.3. Kad būtų gauti reprezentaciniai rodmenys, matuojama 10 minučių.
  - 1.4. Rodmuo, gautas išmatavus 1.2.2 punkte nurodytoje vietoje, turi būti mažiau kaip 20 CO mln. d. didesnis už rodmenį, gautą išmatavus 1.2.1 punkte nurodytoje vietoje.
  2. Jeigu tipo patvirtinimas krosnelėms suteikiamas kaip sudedamosioms dalims, po 5 bei 6 prieduose ir 7 priedo 1.3 punkte nurodytų bandymų atliekami toliau nurodytas bandymas.
  - 2.1. Šilumokaičio pirminė grandinė išbandoma atliekant nuotėkio tikrinimą, siekiant užtikrinti, kad užterštas oras nepatektų ten, kur yra salonui skirtas šildomas oras.
  - 2.2. Šis reikalavimas pripažįstamas įvykdytu, jeigu, taikant 0,5 hPa slėgmačio slėgį, šilumokaičio nuotėkio srautas yra ne didesnis kaip $30 \text{ dm}^3/\text{h}$.
-

5 PRIEDAS

TEMPERATŪROS MATAVIMO TVARKA

1. Uždarę visus langus, įjunkite krosnelę vienai valandai didžiausia galia ramaus oro sąlygomis (vėjo greitis ≤ 2 m/s). Jeigu, nustatius didžiausią galią, krosnelė po mažiau nei valandos automatiškai išsijungia, matavimus galima atlikti anksčiau. Jeigu šildomas oras patenka iš transporto priemonės išorės, bandymas atliekamas ne mažesnės kaip 15 °C aplinkos oro temperatūros sąlygomis.
  2. Bet kokios su įprastai keliu važiuojančios transporto priemonės vairuotoju galinčios susiliesti šildymo sistemos dalies paviršiaus temperatūra matuojama kontaktiniu termometru. Nė vienos tokios dalies temperatūra neturi viršyti 70 °C, jei ji yra iš nepadengto metalo, arba 80 °C, jei ji yra iš kitų medžiagų.
  - 2.1. Jei tai yra šildymo sistemos dalis (-ys) už vairuotojo sėdynės, taip pat perkaitimo atveju, temperatūra neturi viršyti 110 °C.
  - 2.2. Nė vienos įprastai keliu važiuojančios M₁ ir N kategorijos transporto priemonės sistemos dalies, galinčios susiliesti su sėdinčiais keleiviais, temperatūra neturi viršyti 110 °C, išskyrus išleidimo sistemos ardyną.
  - 2.3. Nė vienos įprastai keliu važiuojančios M₂ ir M₃ kategorijos transporto priemonės sistemos dalies, galinčios susiliesti su sėdinčiais keleiviais, temperatūra neturi viršyti 70 °C, jei ji yra iš nepadengto metalo, arba 80 °C, jei ji yra iš kitų medžiagų.
  3. Jei tai yra šildymo sistemos dalis (-ys) už vairuotojo sėdynės ir perkaitimo atveju, temperatūra neturi viršyti 110 °C.
Į saloną patekusio šildomo oro temperatūra neturi viršyti 150 °C; turi būti matuojama išleidimo angos viduryje.
-

6 PRIEDAS

DEGIMO KROSNELIŲ IŠMETAMŲ MEDŽIAGŲ BANDYMO TVARKA

1. Krosnelė įjungiamą vienai valandai didžiausia galia ramaus oro sąlygomis (vėjo greitis ≤ 2 m/s), esant 20 ± 10 °C aplinkos oro temperatūrai ir uždarius visus langus. Jeigu, nustačius didžiausią galią, krosnelė po mažiau nei valandos automatiškai išsijungia, matavimus galima atlikti prieš išsijungimą.
2. Sausų ir nesumaišytų išmetamųjų dujų matavimo atitinkamu matuokliu rezultatai neturi viršyti šioje lentelėje nurodytų dydžių:

Parametras	Krosnelės, kūrenamos dujiniu kuru	Krosnelės, kūrenamos skystuoju kuru
CO	0,1 % tūrio	0,1 % tūrio
NO _x	200 mln. d.	200 mln. d.
HC	100 mln. d.	100 mln. d.
Bacharacho atskaitos vienetas ⁽¹⁾	1	4

⁽¹⁾ Taikomas ASTM D 2156 standarte nurodytas „Bacharacho atskaitos vienetas“.

3. Bandymas kartojamas nustačius 100 km/h greičiu važiuojančiai transporto priemonei lygiavertes sąlygas (arba didžiausiu konstrukciniu transporto priemonės greičiu, jeigu didžiausias greitis yra mažesnis nei 100 km/h). Šiomis sąlygomis CO vertė neturi viršyti 0,2 proc. tūrio. Jeigu krosnelė buvo išbandyta kaip sudedamoji dalis, suteikiant transporto priemonės, kurioje montuojama krosnelė, tipo patvirtinimą, bandymo kartoti nereikia.

7 PRIEDAS

DEGIMO KROSNELĖMS TAIKOMI PAPILDOMI REIKALAVIMAI

1. Prie kiekvienos krosnelės pridedamos naudojimo ir priežiūros instrukcijos, o prie krosnelių, parduodamų kaip atsarginės dalys, taip pat turi būti pridėtos įrengimo instrukcijos.
2. Saugos įranga montuojama kaip degimo krosnelės arba transporto priemonės dalis, idant, įvykus avarijai, būtų galima reguliuoti bet kurios degimo krosnelės veikimą. Saugos įranga konstruojama taip, kad, įjungus prietaisą ir liepsnai neužsiliepsnojus ar veikimo metu užgesus, užsidegimo ir išjungimo laikas, per kurį pradama tiekti kurą, neviršytų keturių minučių, jeigu sumontuotos skystojo kuro krosnelės, arba vienos minutės, jeigu sumontuotos dujinio kuro krosnelės ir liepsnos kontrolės įtaisas yra termoelektrinis, o jei jis yra automatinis – 10 sekundžių.
3. Degimo kamera ir krosnelių, kuriose vanduo naudojamas kaip šilumnešis, šilumokaitis turi atlaikyti du kartus už normalųjį eksploataavimo slėgį didesnę slėgį arba 2 barų slėgmačio slėgį; pasirenkamas didesnis slėgis. Bandymo slėgis nurodomas informaciniame dokumente.
4. Ant krosnelės turi būti gamintojo žymuo, kuriame nurodomas gamintojo pavadinimas, modelio numeris ir tipas, taip pat vardinė galia kilovatais. Be to, turi būti nurodytas kuro tipas ir prireikūs veikimo įtampa bei dujų slėgis.
5. Uždelstasis degimo orpūčių išsijungimas
- 5.1. Jeigu yra įrengta degimo orpūtė, turi būti numatytas uždelstasis išsijungimas net jeigu krosnelė perkaista ir nutrūksta kuro tiekimas.
- 5.2. Kitos priemonės, kuriomis neleidžiama kilti žalai dėl deflagracijos ir išmetamųjų dujų korozinio poveikio, gali būti taikomos, jeigu patvirtinimą suteikiančiai institucijai gamintojas pateikia įrodymus apie jų lygiavertiskumą.
6. Elektros tiekimo reikalavimai
- 6.1. Turi būti laikomasi visų su įtampa susijusių techninių reikalavimų, taikomų ± 16 proc. vardinės įtampos intervalui. Jeigu yra įrengta apsauga nuo minimaliosios įtampos arba viršįtampio, reikalavimų turi būti laikomasi kuo arčiau atkirtos taškų, esant vardinei įtampai.
7. Išpėjamoji lemputė
- 7.1. Aiškiai vairuotojui matoma lemputė turi duoti signalą, kada įjungiamo ar išjungiamo degimo krosnelė.

8 PRIEDAS

Suskystintųjų naftos dujų (SND) degimo krosnelių ir suskystintųjų naftos dujų (SND) šildymo sistemų saugos reikalavimai

1. SUSKYSTINTĄSIAS NAFTOS DUJAS NAUDOJANČIOS ŠILDYMO SISTEMOS, SKIRTOS VARIKLINĖMS KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONĖMS
  - 1.1. Jeigu variklinėje transporto priemonėje įrengtą SND šildymo sistemą galima naudoti ir transporto priemonei judant, SND degimo krosnelė ir jos tiekimo sistema turi atitikti šiuos reikalavimus:
    - 1.1.1. SND degimo krosnelė turi atitikti darniojo standarto EN 624:2000 reikalavimus (Techniniai suskystintųjų naftos dujų prietaisų reikalavimai. Transporto priemonėse ir laivuose įrengiama uždarnosios apytakos patalpų šildymo įranga, naudojanti suskystintas naftos dujas).
    - 1.1.2. Jeigu SND balionas įtaisomas stacionariai, visos sistemos sudedamosios dalys, kurios susiliečia su skystojo pavidalo SND (visos dalys nuo pripildymo įtaiso iki garintuvo ir (arba) slėgio reguliatoriaus), ir susijęs skystosios fazės įrenginys turi atitikti Taisyklės Nr. 67 I ir II dalių ir 3–10, 13 bei 15–17 priedų techninius reikalavimus.
    - 1.1.3. Transporto priemonėje sumontuotos SND naudojančios šildymo sistemos dujinės fazės įrenginys turi atitikti darniojo standarto EN 1949:2002 reikalavimus⁽¹⁾ (Buitinių suskystintųjų naftos dujų sistemų įrengimo gyvenamosiose poilsinėse ir kitose kelių transporto priemonėse techniniai reikalavimai).
    - 1.1.4. SND tiekimo sistema konstruojama taip, kad sumontuotai SND naudojančiai degimo krosnei būtų tiekiamas teisingos fazės ir reikiamo slėgio SND. Iš visam laikui įrengto SND baliono leidžiama tiekti tiek dujinės, tiek skystosios fazės SND.
    - 1.1.5. Visam laikui įrengto SND baliono skysčio išleidimo angoje, pro kurią SND tiekiamos krosnei, turi būti įrengtas nuotolinio valdymo vožtuvas su srauto ribotuvu, kaip nustatyta Taisyklės Nr. 67 17.6.1.1 punkte. Nuotolinio valdymo darbinis vožtuvas su srauto ribotuvu valdomas taip, kad jis galėtų automatiškai išsijungti per penkias sekundes nuo transporto priemonės variklio išjungimo, neatsižvelgiant į uždegimo jungiklio padėtį. Jeigu per penkias minutes išsijungia krosnelės arba SND tiekimo sistemos įjungiklis, šildymo sistema gali toliau veikti. Šildymą visada galima pakartotinai įjungti.
    - 1.1.6. Jeigu iš visam laikui įrengto SND baliono ar atskiro (–ų) kilnojamojo (–ųjų) SND cilindro (–ų) tiekiamos dujinės fazės SND, turi būti imtasi tinkamų priemonių, siekiant užtikrinti, kad:
      - 1.1.6.1. į slėgio reguliatorių arba SND degimo krosnelę nepatektų skystojo pavidalo SND (gali būti naudojamas atskirtuvas); bei
      - 1.1.6.2. atsitiktinio atsijungimo atveju dujos negalėtų nutekėti nekontroliuojamos; siekiant sustabdyti suskystintųjų naftos dujų srautą turi būti imtasi tokių priemonių: turi būti įrengtas įtaisas tiesiog už cilindro ar už reguliatoriaus, pritvirtinto prie baliono, arba cilindre ar reguliatoriuje, o jeigu reguliatorius pritvirtintas ne prie cilindro ar baliono, įtaisas įrengiamas tiesiog prieš cilindro ar baliono žarną ar vamzdį, o reguliatoriuje ar už jo pritvirtinamas papildomas įtaisas.
    - 1.1.7. Jeigu tiekiamos skystosios fazės SND, garintuvo ir slėgio reguliatoriaus sąranka atitinkamai šildoma tinkamo šaltinio tiekama šiluma.
    - 1.1.8. Variklinėse transporto priemonėse, kurių varomosios sistemos naudoja SND, SND degimo krosnelė gali būti prijungta prie to paties stacionariai sumontuoto SND baliono, iš kurio SND tiekiamos varikliui, su sąlyga, kad varomoji sistema atitinka saugos reikalavimus. Jeigu šildymui naudojamas atskiras SND balionas, šiame balione turi būti įrengtas atskiras pripildymo įtaisas.
2. SND NAUDOJANČIOS ŠILDYMO SISTEMOS, SKIRTOS TIK STOVINČIOMS VARIKLINĖMS TRANSPORTO PRIEMONĖMS IR JŲ PRIEKABOMS
  - 2.1. SND degimo krosnelė ir SND šildymo sistemos tiekimo sistema, skirta naudoti tik stovinčiose transporto priemonėse, turi atitikti šiuos reikalavimus:

⁽¹⁾ Parengė Europos standartizacijos komitetas (CEN) (<http://www.cenorm.be/CENORM/index.htm>).

-
- 2.1.1. netoli nuo šildymo sistemos valdymo įtaiso, prie skyriaus, kuriame laikomi kilnojamieji SND cilindrai, visam laikui pritvirtinami žymenys, rodantys, kad transporto priemonei judant SND krosnelė turi būti išjungta, o kilnojamojo SND cilindro vožtuvas turi būti uždarytas;
  - 2.1.2. SND degimo krosnelė turi atitikti 1.1.1 punkto reikalavimus;
  - 2.1.3. SND sistemos dujinės fazės įrenginys turi atitikti 1.1.3 punkto reikalavimus.
-

9 PRIEDAS

Tam tikroms transporto priemonėms taikomos papildomos nuostatos, kaip apibrėžta ADR

1. Taikymo sritis
Šis priedas taikomas tam tikroms transporto priemonėms, kurioms Europos sutartimi dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais (ADR) nustatyti specialūs degimo krosnelių ir jų įrengimo reikalavimai
2. Apibrėžtys
Šiame priede taikomos ADR 9.1 skyriuje nustatytų transporto priemonių žymenų EX/II, EX/III, AT, FL OX ir MEMU apibrėžtys.

Transporto priemonės, patvirtintos kaip atitinkančios pagal šį priedą EX/III transporto priemonėms taikomus reikalavimus, laikomos atitinkančiomis MEMU transporto priemonėms taikomus reikalavimus.
3. Techninės nuostatos
  - 3.1. Bendrosios nuostatos (EX/II, EX/III, AT, FL, OX ir MEMU transporto priemonės)
    - 3.1.1. ⁽¹⁾ Degimo krosnelės ir jų išmetamųjų dujų pašalinimo sistemos turi būti sukonstruotos, išdėstytos, apsaugotos ar uždengtos taip, kad nekiltų jokia nepageidaujama krovinio įkaitimo ar užsidegimo rizika. Šis reikalavimas laikomas įvykdytu, jei įrenginio kuro bakas ir išmetimo sistema atitinka toliau nurodytas nuostatas.
      - Įrenginio kuro tiekimo bakai turi atitikti šiuos reikalavimus:
        - a) bet kokio nuotėkio atveju kuras turi tekėti ant žemės, nesusiliesdamas su įkaitusiomis transporto priemonės dalimis ar kroviniu;
        - b) prie degalų bakų, kuriuose laikomas benzinas, kuro pripildymo angos įrengiama veiksminga liepsnos gaudyklė arba uždoris, kuriuo susandarinama.
      - Išmetimo sistema, taip pat ir išmetimo vamzdžiai, išdėstoma arba apsaugoma taip, kad nekiltų pavojus, kad krovinyje įkais ar užsidegs. Išmetimo sistemos dalys tiesiogiai po degalų baku (dyzelino) turi būti bent 100 mm atstumu nuo jo arba turi būti apsaugotos šiluminiu ekranu.
    - 3.1.2. Degimo krosnelės įjungiamos rankiniu būdu. Draudžiama naudoti programuojamuosius įtaisus.
  - 3.2. EX/II, EX/III ir MEMU transporto priemonės
Neleidžiama eksploatuoti dujinį kurą naudojančių degimo krosnelių.
  - 3.3. FL transporto priemonės
    - 3.3.1. Turi būti numatyti bent šie degimo krosnelių išjungimo būdai:
      - a) pagal konstrukciją vairuotojo kabinoje numatytas rankinis išjungimas;
      - b) transporto priemonės variklio išjungimas; tokiu atveju šildymo įtaisą vairuotojas gali vėl įjungti rankiniu būdu;
      - c) kurą tiekiančio siurblio įjungimas variklinėje transporto priemonėje, kuria vežami pavojingi kroviniai.
    - 3.3.2. Leidžiamas inercinis degimo krosnelių veikimas jas išjungus. Taikant 3.3.1 punkto b ir c papunkčiuose nurodytus metodus, degimui reikalingo oro tiekimas nutraukiamas, pasirinkus tinkamas priemones, po ne ilgesnio kaip 40 sekundžių inercinio režimo ciklo. Naudojamos tik tos krosnelės, kurių šilumokačiai, remiantis pateiktais įrodymais, bet kuriuo normalaus naudojimo metu gali išlaikyti sutrumpintą 40 sekundžių inercinio režimo ciklą.

⁽¹⁾ Atitiktis šio punkto reikalavimams patikrinama naudojant sukomplektuotą transporto priemonę.